zij mag tegen de betrokken ambtenaar slechts dan tuchtmaatregelen nemen wanneer het ingestelde onderzoek er geen twijfel over heeft laten bestaan, dat die ambtenaar zich heeft gedragen op een wijze die afbreuk doet aan de goede werking van de dienst of aan de waardigheid en goede naam van een andere ambtenaar.

# RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak 55/88 *

## I — De feiten

1. Th. I. Katsoufros, jurist-linguïst bij de Griekse vertaalafdeling van het Hof van Justitie, stelt dat hij op 4 februari 1987 in zijn bureau fysiek is aangevallen door de heer Constantinou, voormalig ambtenaar van het Hof en op het tijdstip van de feiten freelance-reviseur bij die instelling. In de loop van een gesprek tussen de heren Christianos, jurist-reviseur, Spyridakis, jurist-linguïst, Kallivokas, hoofd van de Griekse vertaalafdeling, en Katsoufros, had deze laatste Constantinou gevraagd te komen om zijn (Katsoufros') beroepskwaliteiten te bevestigen. Toen de verklaringen van Constantinou niet aan de verwachtingen van Katsoufros beantwoordden, ving deze een discussie aan, in de loop waarvan, aldus Katsoufros, Constantinou dreigend op hem af was gekomen, hem bij de kraag van zijn overhemd had gepakt en met geweld tegen de wand had gedrukt. Katsoufros beweert dat hij door dit incident in zijn gezondheid was geschokt en enige tijd niet in staat was geweest te werken.

2. Deze weergave van de feiten wordt door Christianos bevestigd, doch betwist door Constantinou en Kallivokas. Op het moment van het gebeurde bevond Spyridakis zich niet meer in Katsoufros' bureau.

3. Op 24 februari 1987 verzocht Katsoufros het tot aanstelling bevoegd gezag alle passende maatregelen te nemen om de verantwoordelijkheid voor het gebeurde vast te stellen, te verhinderen dat een dergelijk incident, dat uitsluitend aan Constantinou te wijten zou zijn, zich zou herhalen, en tuchtmaatregelen tegen Constantinou te nemen.

4. Bij brief van 9 juni 1987 deelde de griffier van het Hof Katsoufros mee, dat hij het dossier en de daarin opgenomen getuigenverklaringen over het incident van 4 februari 1987 had bestudeerd, maar dat hij, gezien de uiteenlopende verklaringen, niet in staat was de realiteit vast te stellen van feiten die tot maatregelen aanleiding konden geven. Er was evenwel opdracht gege-

* Procestaal: Grieks.

ven, de vertalingen van Katsoufros niet meer door Constantinou te doen reviseren.

5. Op 11 augustus 1987 diende Katsoufros een klacht in de zin van artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut in tegen het antwoord van de griffier van 9 juni 1987, waarin hij kritiek uitte op het feit, dat er tegen Constantinou geen tuchtmaatregelen waren genomen.

6. Bij besluit van 23 november 1987 wees de administratieve commissie van het Hof de klacht af. Volgens genoemde commissie was de administratie haar verplichtingen krachtens artikel 24, eerste alinea, van het Statuut nagekomen door schriftelijke verklaringen van alle bij het incident van 4 februari 1987 betrokken personen te verzamelen en te onderzoeken. Omdat het onmogelijk was geweest uit te maken wie verantwoordelijk was, had zij op passende wijze gehandeld door een maatregel inzake de organisatie van de dienst te treffen, die ertoe diende een nieuwe confrontatie tussen de betrokkenen te voorkomen. Wat de verlangde sancties betreft, verklaarde de commissie, dat deze niet gebaseerd konden worden op de tuchtregeling van het Statuut, aangezien dit niet op Constantinou van toepassing was, en dat bovendien de bijstandsverplichting van de administratie niet zover ging, dat zij verplicht zou zijn een tuchtprocedure in te leiden.

7. Na de afwijzing van zijn klacht heeft Katsoufros op 22 februari 1988 het onderhavige beroep ingesteld.

**II — Schriftelijke procedure en conclusies van partijen**

1. Het verzoekschrift is ter griffie van het Hof ingeschreven op 22 februari 1988.

2. Het Hof heeft op rapport van de rechter-rapporteur, de advocaat-generaal gehoord, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

3. *Katsoufros, verzoeker,* concludeert dat het den Hove behage:

— het besluit van de administratieve commissie van 23 november 1987 nietig te verklaren;

— de zaak te verwijzen naar de administratie voor correcte toepassing van artikel 24 van het Statuut;

— verweerder te verwijzen in de kosten van het geding.

4. *Het Hof van Justitie, verweerder,* concludeert dat het den Hove behage:

— primair, het beroep niet-ontvankelijk te verklaren wegens ontbreken van procesbelang;

— subsidiair, het beroep te verwerpen wegens onbestemdheid en ontbreken van feitelijke grondslag en rechtsgrondslag;

— over de kosten te beslissen overeenkomstig de bepalingen van het Reglement voor de procesvoering.

## III — Middelen en argumenten van partijen

A — *De ontvankelijkheid*

1. *Verweerder* concludeert tot niet-ontvankelijkheid van het beroep wegens gebrek aan procesbelang bij verzoeker. De omstandigheid dat er tegen Constantinou geen tuchtrechtelijke maatregelen zijn genomen, doet niets toe of af aan de persoonlijke situatie van verzoeker. Bovendien is diens bescherming, voor zover dat noodzakelijk zou zijn, ten volle verzekerd door de aanwijzing om verzoekers vertalingen niet meer door Constantinou te laten reviseren.

2. *Verzoeker* antwoordt, dat volgens de rechtspraak van het Hof (arrest van 18 oktober 1976, zaak 128/75, N., Jurispr. 1976, blz. 1567) een ambtenaar wiens goede naam is aangetast en die het tot aanstelling bevoegd gezag vraagt passende maatregelen te nemen ten einde die goede naam te herstellen, belang heeft bij een beroep op grond van artikel 24 van het Statuut. De maatregel die de administratie in het onderhavige geval heeft getroffen, is onvoldoende, want de aantasting van verzoekers reputatie wordt er niet door ongedaan gemaakt. Verzoekers procesbelang kan dus niet worden ontkend.

B — *Ten gronde*

*De feiten*

1. *Verzoeker* beklemtoont dat, gezien de uiteenlopende verklaringen van de personen die bij het incident van 4 februari 1987 aanwezig waren, met name wat de vraag betreft of Constantinou verzoeker bij de kraag van zijn overhemd heeft gepakt en hem met kracht tegen de wand heeft geduwd, en of Constantinou's optreden gerechtvaardigd was door de houding van verzoeker, er geen andere conclusie mogelijk is dan dat twee personen hebben gelogen. Degenen die niet de waarheid hebben gezegd, zijn Constantinou en Kallivokas.

2. *Verweerder* merkt op, dat wat verzoeker beweert over het heftige en beledigende optreden van Constantinou, op zijn minst betwistbaar is. Zelfs indien verzoekers versie van de feiten juist ware te achten, vindt Constantinou's reactie haar verklaring in het beledigend en provocerend optreden van verzoeker tegenover eerstgenoemde, en dat is dan een reden om geen sanctie toe te passen. Daarenboven kan de administratie Constantinou niet bestraffen, omdat de verklaringen van degenen die bij het incident aanwezig waren, elkaar tegenspraken. Daarentegen had het tot aanstelling bevoegd gezag wel wegens verzoekers gedrag een zeer strenge maatregel tegen hém kunnen nemen.

*In rechte*

1. a) *Verzoekers* eerste middel strekt tot nietigverklaring van het besluit van de administratieve commissie van het Hof van 23 november 1987, op grond van ontbreken van motivering.

Verzoeker verwijt het tot aanstelling bevoegd gezag, geen tuchtmaatregelen tegen Constantinou te hebben genomen op grond dat het onmogelijk zou zijn geweest de verantwoordelijkheid voor het incident vast te stellen. Volgens 's Hofs rechtspraak (arrest van 14 juni 1979, zaak 18/78, V., Jurispr. 1979, blz. 2093) is het tot aanstelling bevoegd gezag echter verplicht de verantwoordelijkheid vast te stellen. Door geen stelling te nemen ten aanzien van de realiteit van de gestelde feiten, heeft het zich in casu schuldig gemaakt aan rechtsweigering.

In het kader van dit middel verwijt verzoeker het Hof voorts, twee gepensioneerde gemeenschapsambtenaren, Constantinou en Kallivokas, als freelance-medewerkers te hebben aangetrokken. Dit is onverenigbaar met artikel 40 van bijlage VIII bij het Statuut; ook het feit dat freelance-medewerkers revisiewerk krijgen opgedragen, is met het Statuut in strijd.

b) In zijn tweede middel stelt verzoeker, dat het tot aanstelling bevoegd gezag artikel 24 van het Statuut verkeerd heeft toegepast en het evenredigheidsbeginsel heeft geschonden door ten aanzien van Constantinou een maatregel te nemen die in geen verhouding staat tot de ernst van de door deze gepleegde agressie. Het besluit om verzoekers vertalingen niet meer door Constantinou te laten reviseren, raakt deze bovendien niet in het minst. Artikel 24 van het Statuut verplicht het tot aanstelling bevoegd gezag passende maatregelen te nemen en in dit geval had het Constantinou een tuchtmaatregel moeten opleggen.

c) Het derde middel richt zich tegen het bestreden besluit voor zover daarin wordt gezegd dat een eventuele sanctie niet op de tuchtregeling van het Statuut kon worden gebaseerd, omdat dit niet op Constantinou van toepassing was.

Verzoeker betoogt, dat voormalige ambtenaren van de Gemeenschappen krachtens artikel 86 van het Statuut aan alle bepalingen van het Statuut, en dus ook aan artikel 24, onderworpen blijven. Bij juiste toepassing van genoemd artikel zouden er tuchtmaatregelen tegen Constantinou zijn genomen; men had hem ten minste kunnen voorstellen, zich schriftelijk bij verzoeker te verontschuldigen.

d) Replicerend op het verweerschrift van het Hof, wijst verzoeker ten slotte het argument betreffende de onbestemdheid van het beroep van de hand. Hij stelt, dat zijn verzoekschrift duidelijk en precies is. Omdat het Hof niet bevoegd is, zelf een nieuw besluit te nemen dat in de plaats komt van het nietigverklaarde besluit, moet de zaak naar de administratie worden verwezen, opdat dit een nieuw besluit kan nemen overeenkomstig het arrest tot nietigverklaring, dat wil in casu zeggen, een juiste toepassing geeft aan artikel 24 van het Statuut. Bovendien is het niet verzoeker, maar het tot aanstelling bevoegd gezag dat dient aan te geven, welke maatregelen ten aanzien van Constantinou hadden moeten worden genomen. Verzoeker wijst er overigens op, dat zijn beroep feitelijk en rechtens gegrond is en geenszins is ingegeven door wraakgevoelens.

2. a) *Verweerder* insisteert op de onbestemdheid van het beroep en wijst daarvoor op het feit, dat verzoeker gevraagd heeft om verwijzing van de zaak naar de administratie met het oog op juiste toepassing van artikel 24, en niet heeft aangegeven welke maatregelen ten aanzien van Constantinou genomen hadden moeten worden.

b) De enige sanctie die volgens artikel 86 van het Statuut aan een voormalig ambtenaar van de Gemeenschappen kan worden opgelegd, is verval van pensioenrechten. Deze sanctie is mogelijk bij iedere niet-nakoming van de uit de artikelen 16 en 17 van het Statuut voortvloeiende verplichtingen. Een dergelijke niet-nakoming nu is in casu niet gesteld en in ieder geval zou genoemde sanctie volstrekt onevenredig zijn met wat Constantinou wordt verweten. Bovendien heeft de administratie een ruime discretionaire bevoegdheid wanneer het erom gaat, of er al dan niet een tuchtprocedure moet worden ingeleid, en deze bevoegdheid dient zij volgens de rechtspraak van het Hof uit te oefenen in het belang van de openbare dienst en niet in dat van een

bepaalde ambtenaar (arrest van 12 juli 1979, zaak 124/78, List, Jurispr. 1979, blz. 2499).

c) Met betrekking tot verzoekers eerste middel betoogt verweerder meer in het bijzonder, dat de bestreden beschikking in overeenstemming met de rechtspraak (arrest van 5 december 1963, gevoegde zaken 35/62 en 16/63, Leroy, Jurispr. 1963, blz. 401) duidelijk en ondubbelzinnig is gemotiveerd. In casu van rechtsweigering spreken, is bovendien onjuist, want de administratie heeft, na de betrokkene te hebben gehoord en de feiten te hebben onderzocht, de zaak zorgvuldig beoordeeld.

d) Op grond van een en ander komt verweerder tot de slotsom, dat het beroep iedere grondslag mist. Het kwaadwillig en misleidend karakter van de door verzoeker ingeleide procedure blijkt bovendien duidelijk uit de feiten van de zaak.

F. A. Schockweiler
rechter-rapporteur